

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

“จังหวัดสะอาด”

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระก้า
อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๘ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขึ้นเพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของ ประเทศมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) และเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหา ขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิด ความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบด้วยหลายสาเหตุ ปัจจัย และจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน กระทรวงมหาดไทยในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การจัดทำระบบเก็บขนไม่มีประสิทธิภาพ ขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและยังกำจัดไม่หมด รวมถึงการบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและทั่วถึง ที่ผ่านมา กระทรวงมหาดไทยได้แก้ไขปัญหามูลฝอยชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยการขับเคลื่อนกระบวนการผ่านแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ดังนั้นเพื่อให้การขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหามูลฝอยให้เกิดความต่อเนื่อง เป็นไปตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนจังหวัดนครราชสีมา “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ และดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทาง ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องตามแนวนโยบายการจัดการขยะของรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

๑.๓ เป้าหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกหลักวิชาการ

๑.๔ นิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์หรือซากสัตว์รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)

ขยะมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น และความหมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือ คราวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช่แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้เศษอาหาร ใบไม้เศษ เนื้อสัตว์เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการโดยขยะที่ย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๕๘)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่อง เครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๕๘)

ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุธรรมชาติไวไฟ วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ บุคคล สัตว์พืช หรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืชกระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมีเป็นต้น ขยะอันตรายนี้ เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๕๘)

ขยะทั่วไป (General waste) มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปถุงพลาสติกใส่เศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร พอยล์เปื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๕๘)

มูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณมากหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซาก สัตว์รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ (กฎกระทรวงสาธารณสุขว่า) ด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ,๒๕๕๕)

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพ หรือซากสัตว์และใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีด กระบองฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้วสไลด์และกระจกปิดสไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารนำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

ส่วนที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ตำบลป่าระกำ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ตั้งอยู่ที่ ๑๑๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลป่าระกำ อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอกาบังมีระยะทางห่างจากอำเภอกาบัง ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดนครศรีธรรมราช ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ มีจำนวนเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒๗.๗๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๗,๓๒๗ ไร่

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อบต.เกาะทวด และ อบต.บ้านใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อบต.เชียรเขา อำเภอเชียรใหญ่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อบต.เกาะทวด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อบต.บางศาลา

จำนวนหมู่บ้าน

หมู่ที่ ๑	บ้านดอนสำราญ	นายสุรียัน ไชยสุวรรณ	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒	บ้านบางสุขชี		เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓	บ้านหัวป่าขลุ่	นายสิทธิชัย คงใหญ่	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔	บ้านป่าระกำ	นายสิทธิพงศ์ จันทรเอียด	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕	บ้านโนไร่	นายพทยา ทองมี	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖	บ้านป่าระกำ	นายสนธยา จันทพันธ์	เป็นกำนันตำบลป่าระกำ
หมู่ที่ ๗	บ้านหนองดี		เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๘	บ้านหัวทองกลาง	นายประเสริฐ ทองอุ่น	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๙	บ้านบางสิบบาท	นายสุรพงศ์ นาคสุวรรณ	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๐	บ้านหัวลำพู	นางสาวยอแสง รักบางบุรณ์	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑๑	บ้านหมวก	นายจรรวย เสนา	เป็นผู้ใหญ่บ้าน

จำนวนประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๔,๔๙๐ คน

- ชาย จำนวน ๒,๒๓๘ คน
- หญิง จำนวน ๒,๒๕๒ คน

อาชีพ

ราษฎรในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร เช่น ทำนา เพาะปลูก และทำไร่สวนผสม และเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร เป็ด ไก่

หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ

- โรงงานอุตสาหกรรม	-	แห่ง
- ปิมน้ำมันและก๊าซ	๒	แห่ง
- โรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร	-	แห่ง
- ร้านค้าวัสดุก่อสร้าง	-	แห่ง
- โรงสีข้าว	๕	แห่ง
- โรงแรม/รีสอร์ท	-	แห่ง

การคมนาคม

มีถนนลาดยางเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านภายในองค์การบริหารส่วนตำบลและพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลใกล้เคียง แต่ถนนภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่ยังเป็นถนนลูกรังทำให้ไม่สามารถใช้งานได้ในทุกฤดูกาล

- ถนนลาดยาง จำนวน ๘ สาย
- ถนนลูกรัง จำนวน ๑๔ สาย
- ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน ๗ สาย
- ถนนหินคลุก จำนวน ๒๘ สาย

การโทรคมนาคม

- จำนวนตู้โทรศัพท์สาธารณะ ๑๘ ตู้
- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข - แห่ง

การไฟฟ้า

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ มีนโยบายในการขยายเขตไฟฟ้าให้ทั่วถึงทุกครัวเรือน โดยประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอปากพนัง ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้านแล้ว แต่ยังไม่ครบทุกครัวเรือน

- ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๖ ครัวเรือน

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ, ลำห้วย จำนวน ๖ สาย
- บึง หนอง และอื่น ๆ ๓ สาย

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย/เหมือง ๒๐ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น ๑๒ แห่ง

- ป่อโยก - แห่ง
- สระน้ำเพื่อการเกษตร ๒ แห่ง
- ประปา ๓ แห่ง

การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา ๕ แห่ง
- โรงเรียนมัธยมศึกษา ๑ แห่ง
- โรงเรียนอาชีวศึกษา - แห่ง
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ๒ แห่ง

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด (สำนักสงฆ์) ๔ แห่ง
- มัสยิด - แห่ง
- ศาลเจ้า - แห่ง

การสาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล (หมู่บ้าน) ๑ แห่ง
- สถานพยาบาลเอกชน ๑ แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๑ แห่ง
- โรงพยาบาลตำบล ๑ แห่ง

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ป้อมยามตำรวจ/ที่พักสายตำรวจ ๑ แห่ง
- สถานีดับเพลิง - แห่ง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	ตำแหน่ง	จำนวน ครัวเรือน	ประชากร (ผู้ชาย)	ประชากร (ผู้หญิง)	ประชากร (รวม)
๑	บ้านดอนสำราญ		ผู้ใหญ่บ้าน	๑๗๒	๓๐๘	๒๗๘	๕๘๖
๒	บ้านบางสุชี		ผู้ใหญ่บ้าน	๑๖๑	๒๓๕	๒๔๘	๔๘๓
๓	บ้านหัวป่าขลุ่	นายสิทธิชัย คงใหญ่	ผู้ใหญ่บ้าน	๑๖๕	๒๓๒	๒๖๑	๔๙๓
๔	บ้านป่าระกำ	นางสาวสุทิดา อักษรสิทธิ์	ผู้ใหญ่บ้าน	๑๑๑	๑๗๓	๑๘๕	๒๕๘
๕	บ้านโนไร่	นายพิทยา ทองมี	ผู้ใหญ่บ้าน	๑๕๒	๒๕๔	๒๗๕	๕๒๙
๖	บ้านป่าระกำ	นายสนธยา จันทพันธ์	กำนัน	๙๔	๑๖๓	๑๕๖	๓๑๙
๗	บ้านหนองดี		ผู้ใหญ่บ้าน	๗๖	๑๐๕	๘๙	๑๙๔
๘	บ้านหัวทองกลาง	นายประเสริฐ ทองอุ่น	ผู้ใหญ่บ้าน	๘๓	๑๔๑	๑๖๔	๓๐๕
๙	บ้านบางสิบบาท	นายสุรพงศ์ นาคสุวรรณ	ผู้ใหญ่บ้าน	๑๘๐	๒๖๔	๒๗๖	๕๔๐
๑๐	บ้านหัวลำพู	นางสาวยอแสง รักบางบุรณ์	ผู้ใหญ่บ้าน	๙๐	๑๕๖	๑๕๗	๓๑๓
๑๑	บ้านหมาก	นายจรรยา เสนา	ผู้ใหญ่บ้าน	๑๐๕	๒๐๗	๑๖๓	๓๗๐

ส่วนที่ ๓ การดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ ประจำปี ๒๕๖๘

๑. กรอบแนวคิดการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ

๑.๑ แผนปฏิบัติการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำประจำปี ๒๕๖๘ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

๒) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่) โดยเน้นการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง จัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวมกำจัดโดยเทคโนโลยีแบบผสมผสานเน้นการใช้น้อย ใช้ซ้ำ หรือนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓) มีการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

๔) สร้างวินัยในชุมชนมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน เน้นให้ความรู้ประชาชน และบังคับใช้กฎหมาย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารจัดการในภาพรวมของจังหวัด นายอำเภอ เป็นผู้บริหารจัดการในภาพรวมของอำเภอ และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำเป็นผู้บริหารในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๒) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครศรีธรรมราช

แผนปฏิบัติการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำประจำปี ๒๕๖๘ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. ยุทธศาสตร์ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน

แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม

๒) จัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน ให้ถูกหลักวิชาการ

๓) กำหนดเขตพื้นที่ห้ามเท กองทิ้งขยะมูลฝอย

- ๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีที่จุดรวบรวมขยะอันตรายในหมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ จุด โดยไม่ให้เกิดมลภาวะทางด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างนิสัยของคนในชุมชนในการนำขยะกลับมาใช้ใหม่

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง
- ๒) ส่งเสริมให้มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล
- ๓) ส่งเสริมการดำเนินงานชุมชนปลอดขยะ
- ๔) ส่วนราชการ/องค์กร กำหนดมาตรการให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

แนวทางการพัฒนา

- ๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติด้านการจัดการขยะมูลฝอยหรือประกาศท้องถิ่นในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย
- ๒) อำเภอลำปลายมาศและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศเขตพื้นที่ห้ามเทกอง รวมถึงห้ามมิให้มีศูนย์ขนถ่ายขยะมูลฝอยในเขตชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างวินัยของคนมุ่งสู่การบริหารจัดการขยะที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- ๑) บังคับใช้กฎหมาย
- ๒) สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย
- ๓) ประชาสัมพันธ์ รมรงค์ ให้ความรู้ การลด คัดแยกขยะที่ต้นทาง
- ๔) จัดกิจกรรมสร้างนิสัยการจัดการขยะมูลฝอยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาทุกสังกัดในตำบลคลองกระปือ
- ๕) ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๖) ตรวจสอบ ดำเนินคดีกับผู้ลักลอบทิ้งขยะ กากอุตสาหกรรม
- ๗) สนับสนุนการใช้สื่อมวลชนช่วยปลูกกระแสสังคม เพื่อสร้างวินัยคนในชาติให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย
- ๘) ส่งเสริม/สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะ เพื่อบริหารจัดการรายได้จากการซื้อขายขยะชุมชน

ส่วนที่ ๔ แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลป่าระกำ

แผนงานที่ ๑: ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม

- ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟมในชุมชนส่วนราชการ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

- ปรับปรุง พื้นฟู สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกหลักวิชาการ และห้ามเทกอง

แผนงานที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน ต้องมีการคัดแยกขยะอย่างถูกหลักวิชาการ

แผนงานที่ ๓ : ส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยหรือศูนย์

- พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยหรือศูนย์ และส่งเสริมให้เป็นศูนย์เรียนรู้

แผนงานที่ ๔ : ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และการบังคับใช้กฎหมาย

- สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ หรือปรับปรุงเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และของเสียอันตราย
- ตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้ง/กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลที่ไม่ถูกหลักวิชาการ

แผนงานที่ ๕ : สร้างจิตสำนึก

- สร้างความรู้ให้กับประชาชน เยาวชน ให้ทราบถึงปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการลด คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่
- จัดกิจกรรม big cleaning day ในหน่วยงาน และชุมชน
- ส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้ประกอบการลดการใช้ถุงพลาสติก และโฟม หรือวัสดุที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- สถานศึกษากำหนดหลักสูตรการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อสอนในสถานศึกษาทุกสังกัด และส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนงานที่ ๖ : การติดตามประเมินผล

- ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ในระดับส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

ส่วนที่ ๕ การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล

๑. ตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ระดับอำเภอ โดยมีอำเภอเป็นประธานคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้
 - ๑) จัดทำแผนระดับตำบล เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงานให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนมีการดำเนินการคัดแยกขยะ

- ๒) กำหนดให้มีจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชนอย่างน้อยหมู่บ้านละ ๑ จุด
- ๓) กำหนดให้มีจุดรวบรวมขยะอันตรายอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำไปดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับอำเภอ
- ๔) ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน”จังหวัดสะอาด” เสนอนายอำเภอ
- ๕) หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากอำเภอ

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน”จังหวัดสะอาด”ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประธาน คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- ๑) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น เพื่อจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอยในพื้นที่
- ๒) จัดทำแผนปฏิบัติการระดับท้องถิ่น โดยการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการดำเนินงานให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่
- ๓) กำหนดจุดรวบรวมของเสียอันตรายอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชน แห่งละ ๑ จุด
- ๔) ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะและบริหารจัดการขยะให้แก่ประชาชนในพื้นที่
- ๕) สนับสนุนงบประมาณด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำไปดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในระดับท้องถิ่น
- ๖) ติดตามและประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน”จังหวัดสะอาด”เสนอนายอำเภอ
- ๗) หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลป่าระกำ อำเภอบางบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช

มาตรการที่ ๑ : ด้านการจัดการขยะต้นทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการออกข้อบัญญัติการจัดการมูลฝอย	มีการออกข้อบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย	สำนักปลัด
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เข้าร่วมอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับสมัคร “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.)” และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการ/กิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) เข้าร่วมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้งดังนี้ (๒.๑) จัดกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเริ่มตั้งแต่การลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอยการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และการรวบรวมขยะมูลฝอยเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการเก็บขนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๒.๒) การจัดกิจกรรมการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น นัดเวลาเก็บขยะมูลฝอย เก็บกวาดขยะมูลฝอย เป็นต้น (๒.๓) สอดส่องดูแล เฝ้าระวัง และรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ (๒.๔) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการลดและคัดแยกขยะ เช่น กิจกรรม Big Clening Day กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน เป็นต้น (๒.๕) เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ภาครัฐ การศึกษา ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน	
๓	หมู่บ้าน/ชุมชน มีการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนที่ต้นทาง	(๑) มีการคัดแยกขยะ ๔ ประเภท โดยการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะในหน่วยงาน หมู่บ้าน ชุมชน การนำขยะรีไซเคิลมาใช้ซ้ำ หรือการนำมาผลิตเป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป การจัดทำถังขยะเปียกเพื่อรองรับขยะอินทรีย์ การคัดแยกขยะอันตราย เช่น ขยะอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก รวมถึงการจัดกิจกรรม เช่นการทำปุ๋ยจากขยะอินทรีย์ (ขยะเป็นปุ๋ย) กองทุนขยะของผู้สูงอายุ	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		ผ้าป่าขยะรีไซเคิล ขยะแลกไข่ ขยะแลกสิ่งของ ขยะแลกภาษี ธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน หรือ กลุ่มการแปรรูปผลิตภัณฑ์รีไซเคิล เป็นต้น (๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนรวมถึง ผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับการคัดแยกขยะประเภทต่างๆ เช่นการจัดการกับขยะทั่วไป การคัดแยกขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ ประโยชน์ รวมถึงการลดขยะประเภทใช้ครั้งเดียว (single use) และแนวทางในการจัดการกับขยะรีไซเคิลที่มีในครัวเรือน หรือสถาน ประกอบการ การจัดการกับขยะอินทรีย์ เพื่อรองรับมูลฝอย ประเภทอาหารจากครัวเรือน หรือการนำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก เป็นต้น	
๔	ครัวเรือน มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน	(๑) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจข้อมูลครัวเรือนที่มีอยู่ ทั้งหมดตามจำนวนที่มีผู้อาศัยอยู่จริง (๒) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจข้อมูลครัวเรือนมีความ พร้อมและไม่มีความพร้อมในการจัดทำถังขยะเปียก (๓) องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น แนะนำ ส่งเสริม และขอความ ร่วมมือให้ครัวเรือนจัดทำถังขยะเปียก สำหรับครัวเรือนที่มีบริเวณ หรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้ รวมถึงสาธิต วิธีการใช้งาน	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำประกาศขอความร่วมมือประชาชนที่มีความต้องการนำขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยอินทรีย์ และลงทะเบียนเพื่อเชิญชวนนำขยะไปใช้ประโยชน์ (๕) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำถังขยะเปียกรวมสำหรับครัวเรือนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้ และจัดทำแผนเก็บขนประกาศให้ประชาชนทราบ (๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บขยะเปียกที่ครัวเรือนคัดแยกไว้ดำเนินการตามกระบวนการต่อไป (๗) จัดหาสถานที่กลางสำหรับจัดทำภาชนะรองรับขยะเปียกเพื่อเป็นจุดรวบรวมขยะเปียกจากชุมชน โดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดวัน เวลา และเส้นทางการจัดเก็บ (๘) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำจุดรวบรวมขยะเปียกในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน (๙) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความรู้แก่เด็ก นักเรียน และประชาชนในชุมชนเรื่องการบริหารจัดการขยะ	

มาตรการที่ ๒ : ด้านการจัดการขยะกลางทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และหรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง	(๑) สำรวจสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อประเมินสถานการณ์และเตรียมการจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอย (๒) จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบให้ครบทุกแห่ง	สำนักปลัด
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการวางระบบการเก็บขนขยะมูลฝอยแยกประเภทหรือมีการประกาศมาตรการการจัดการขยะมูลฝอยแยกประเภทให้สอดคล้องกับพื้นที่	(๑) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขนโดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขน มีการเก็บขนแบบแยกประเภท ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙ (๒) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยการทำประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เพื่อแจ้งให้ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบโดยทั่วกัน	สำนักปลัด
๓	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการขนขยะอันตรายชุมชน ไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัดหรือมีการนำส่งไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด	(๑) จัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังขยะอันตรายชุมชนอย่างน้อย หมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ แห่ง (๒) การขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๓) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับขยะอันตรายชุมชนประเภทต่างๆ การจัดการขยะอันตรายชุมชนจากการทิ้งหรือกำจัดขยะอันตรายชุมชนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและจตุรบรรณขยะอันตรายของชุมชน (๔) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขนขยะอันตรายชุมชน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขนพร้อมทั้งแจ้งให้ประชาชนในชุมชนทราบ	
๔	หมู่บ้าน/ชุมชน มีการติดตั้งถังขยะหรือจตุรบรรณขยะติดเชื้อ ตามมาตรการการจัดการขยะในช่วงสถานการณ์ระบาดของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	(๑) จัดให้มีจตุรบรรณหรือถังขยะติดเชื้อหรือจตุรบรรณขยะติดเชื้อ อย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ แห่ง (๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับขยะติดเชื้อประเภทต่างๆ การจัดการขยะติดเชื้อและการประชาสัมพันธ์จตุรบรรณขยะหน้ากากอนามัยและหน้ากากผ้าของชุมชน	สำนักปลัด

มาตรการที่ ๓ : ด้านการจัดการขยะปลายทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดอบรมการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากขยะแก่ประชาชนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ เช่น โขไฟถังขยะ โต๊ะเก้าอี้เครื่องใช้ภายในบ้านจากไม้เก่า ไม้กวาดจากเศษพลาสติก เต้าเผาไร้ควัน การทำสารบำรุงดินจากไส้เดือนดิน เป็นต้น (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะก่อนนำไปทิ้งอย่างไร้ประโยชน์ เช่น ผ้าป่าขยะรีไซเคิล การล่องเรือเก็บขยะ กิจกรรม (Big Cleaning Day) กิจกรรมทำสารบำรุงดิน น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น (๓) สถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ตลอดจนสถาบันการศึกษาในพื้นที่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ ๓Rs หรือ ๓ช. ให้แก่เด็กนักเรียน และนักศึกษา เช่น วิธีการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะ การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ เป็นต้น ทั้งนี้ให้มีการอำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนสถานศึกษา วัด หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยการจัดตั้งภาชนะรองรับแบบแยกประเภท เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ	สำนักปลัด

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๔) ขอความร่วมมือ “ประชารัฐ” ตั้งแต่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และบรรจุภัณฑ์ให้ใช้ถุงผ้า (๕) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้คัดแยกขยะมูลฝอยรายย่อย เช่น ซาเล้ง ร้านค้าของเก่า เครือข่ายชุมชน เข้ามาบริการในหมู่บ้าน/ชุมชน (๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดการรวมกลุ่มประชาชนที่สมัครใจตั้งเป็นกลุ่มบริหารจัดการขยะ และจัดหาสถานที่ทำการกลุ่ม รวมทั้งนัดหมายผู้ค้าของเก่ารับซื้อหรือกลุ่มจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนขยะเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่าอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง (๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการภาคเอกชน ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติกและโฟม หรือนำถุงพลาสติกและโฟมกลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชนไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าและให้สร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนในการใช้ถุงผ้าแทน (๘) จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน (๙) ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง ให้มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องโดยกระบวนการต่างๆ ดังนี้ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศการแปรรูปเพื่อผลิต	

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		พลังงาน การหมักปุ๋ย การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกล - ชีวภาพ การฝังกลบแบบเทกองควบคุม (๑๐) ในกรณีที่พื้นที่นั้นๆ ไม่มีระบบการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอย ให้มีการส่งเสริมประชาชนกำจัดขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	
๒	ขยะอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	(๑) ในระหว่างรวบรวมขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายเพื่อรอกำจัด อปท.มีสถานที่จัดเก็บที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย (๒) ขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป	สำนักปลัด/กองช่าง
๓	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีขยะติดเชื้อตกค้างตามมาตรการการจัดการขยะในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	(๑) มีการวางระบบการขนขยะหน้ากากอนามัยและหน้ากากผ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปรวบรวมกับขยะติดเชื้อของสถานพยาบาลเช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น เพื่อนำส่งกำจัดต่อไป (๒) มีการดำเนินการจัดเก็บและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยอาจนำส่งสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ที่ได้ดำเนินการประสานหน่วยงานที่มีศักยภาพในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อได้แก่ โรงงานกำจัดของเสียเฉพาะที่กำจัดโดยกระบวนการเผา โรงงานที่ประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าจากขยะชุมชน ขยะอุตสาหกรรมหรือแบบผสมผสานทั้งแบบเผาตรงและใช้เชื้อเพลิง RDF และโรงงานที่ประกอบกิจการผลิตปูนซีเมนต์ มาสนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	สำนักปลัด

มาตรการที่ ๔ : ด้านการบริหารจัดการ

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บันทึกและยืนยันข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย (มผ.๒)	สำนักปลัด
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื่อมชุมชนอย่างถูกต้อง	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรายงานข้อมูลการจัดการมูลฝอยติดเชื่อมชุมชนให้แก่จังหวัดอย่างถูกต้องและครบถ้วน	สำนักปลัด

**มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง**

ที่	กิจกรรมหลัก	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุนกิจกรรม
๑	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสังกัด เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๒	รณรงค์ประชาสัมพันธ์การลด การคัดแยกขยะมูลฝอย การลดใช้ถุงพลาสติก การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในสำนักงานอย่างเป็นรูปธรรม	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๓	สำนักงานจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทให้เพียงพอในสำนักงาน	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง
๔	จัดกิจกรรม การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อไม่ก่อให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน

มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

ที่	กิจกรรมหลัก	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุนกิจกรรม
๕	สร้างความรู้ ความเข้าใจในทุกระดับของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๖	ศึกษา วิจัย ประยุกต์ และพัฒนาทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการจัดการที่เหมาะสมกับพื้นที่ ปริมาณ และองค์ประกอบของขยะมูลฝอย รวมถึงส่งเสริมและขับเคลื่อนให้เกิดการรวมกลุ่ม พื้นที่การจัดการขยะมูลฝอย (Clusters) อย่างมีประสิทธิภาพ	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๗	พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง
๘	อบรมและพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีขีดความสามารถและศักยภาพ ในการจัดการขยะมูลฝอย	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง

มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

ที่	กิจกรรมหลัก	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุนกิจกรรม
๙	สร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและภาคประชาชนในพื้นที่ ในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๑๐	สร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน
๑๑	ยกย่อง เชิดชูเกียรติ ประกวดและให้รางวัลองค์กรและบุคคลที่มีจิตสำนึกและผลงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เช่น หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานศึกษา/ ภาคเอกชน	สำนักปลัด	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง -ภาคเอกชน -ภาคประชาชน